

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника *Математика 8*, Уџбеник за осми разред основне школе, на русинском језику и писму, аутора Јасне Благојевић и Синише Је и, издавача „Герундијум“ д. о. о., Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник *Математика 8*, Уџбеник за осми разред основне школе превод уџбеника истих аутора, одштампаног на српском језику, издавача „Герундијум“, Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00373/2020-07 од 11.01.2021. године.

Уџбеник је садржински подељен на осам поглавља: *Сличност троуглова, Тачка, права и раван, Линеарне једначине и неједначине с једном непознатом, Призма, Пирамида, Линеарна функција, Системи линеарних једначина с две непознате и Ваљак, купа и лопта*. Уџбеник садржи *Предговор, Шта је шта у уџбенику и Садржај*. На крају уџбеника дата су *Решења задатака*.

Анализиран је стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 – наставно средство поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке:

- На 2.стр. у русинском преводу недостају подаци о одобрењу уџбеника и број решења.
- На 3.стр. реч виполнєли треба изменити у витворели.
- На 3.стр. реч стереометриї треба ставити у италики, да буде *стереометриј*.
- На 3.стр. реченицу Траценє знаня то недостаток, а од звишку знаня глава не може болїц! -треба ставити у италики, да буде: *Траценє знаня то недостаток, а од звишку знаня глава не може болїц!*
- На 4.стр. Подобносц троугельнїкох треба изменити у Здогаднїк.
- На 8.стр. реч Не познате треба изменити у Непознате.
- На 8.стр. реч карти треба изменити у мапи (два пута се понавља).

- На 12.стр. реч не паралелна треба изменити у не паралелна (само негација да буде у италику).
- На 12.стр. реч не точна треба изменити у не точна. (само негација да буде у италику).
- На 16.стр. реч Контрууиме треба изменити у Конструуиме.
- На 16.стр. реч Отим треба изменити у О тим.
- На 18.стр. реч схтора треба изменити у с хтора.
- На 22.стр. реч одвитујуца треба болдовати, да буде **одвитујуца**.
- На 29.стр. реч **правилоподобносци** треба изменити у **правило подобносци**.
- На 31.стр. реч мавожиц треба изменити у ма вожиц.
- На 31.стр. реч мапрейсц треба изменити у ма прейсц.
- На 45.стр. нормала на равню треба болдовати, да буде **нормала на равню**.
- На 48.стр. реч одредзеную треба изменити у одредзую.
- На 51.стр. део реченице: која је садржана у правој која продире раван је на српском језику, треба изменити у: хтора ше находзи у простей котра предзера равню.
- На 106.стр. реч гусцина треба изменити у густосц.
- На 117.стр. реч не можліве треба изменити у неможліве.
- На 160.стр. реч јришене треба изменити у ришене.
- На 191.стр. реч сзогнути треба изменити у зогнути.

- На 214.стр. реч Уппиш треба изменити у Упиш.
- На последњој страни недостају подаци о каталогизацији и тиражу.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција реченице одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Стручно мишљење о квалитету рукописа другог наставног средства – Математика 8, Збирка задатака за осми разред основне школе

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника *Математика 8*, Збирка задатака из математике за осми разред основне школе, на русинском језику и писму, аутора Синише Јешића, Тање Њаради, Веселинке Милетић и Александре Росић, издавача „Герундијум“ д. о. о., Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник *Математика 8*, Збирка задатака из математике за осми разред основне школе превод уџбеника истих аутора, издатог на српском језику и ћириличком писму, издавача „Герундијум“, Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00373/2020-07 од 11.01.2021. године.

Уџбеник је садржински подељен на осам поглавља: *Сличност троуглова, Тачка, права и раван, Линеарне једначине и неједначине с једном непознатом, Призма, Пирамида, Линеарна функција, Системи линеарних једначина с две непознате и Ваљак, купа и лопта*. Уџбеник садржи *Предговор, Садржај*. На крају уџбеника дата су *Решења задатака*.

Анализиран је стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 – наставно средство поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке:

- На 2.стр. у русинском преводу недостају подаци о одобрењу уџбеника и број решења.

- На 6.стр. реч троугелнікі треба правильно розділити (тро-угелнікі).
- На 10.стр. реч троугелніка треба правильно розділити (тро-угелніка).
- На 38.стр. реч степен треба змінити у ступень.
- На 38.стр. реч изложилац треба змінити у виложитель.
- На 40.стр. реч наведзена треба правильно розділити (навед-зена).
- На 54.стр. реч итал треба змінити у питал.
- На 54.стр. реч подарол треба змінити у подаровал.
- На 59.стр. реч сладоледу треба змінити у сладоляду.
- На 59.стр. даюпродукт треба змінити даю продукт.
- На 61.стр. реч биоскоп треба змінити у кино.
- На 72.стр. реч Ннайвекша треба змінити у Найвекша.
- На 76.стр. реч призми а треба змінити у призми а.
- На 80.стр. реч паліци треба правильно розділити (пал-іци).
- На 85.стр. реч правилней треба правильно розділити (пра-вил-ней).
- На 124.стр. реч польня треба змінити у полня.
- На 124.стр. реч напольня треба змінити у наполня.
- На 146.стр. реч алуминиуму треба змінити у алуминию.

- На 156.стр. у речи *поступок* коришћени су српско *п* и *т*, треба русинско (два пута се понавља).
- На 157.стр. у речи *поступок* коришћени су српско *п* и *т*, треба русинско(три пута се понавља).
- На последњој страни недостају подаци о каталогизацији и тиражу.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција реченице одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.